

16.08.2020

המלצות הגנת הצומח באבטיח סתיו לשוק המקומי ערבה וכיכר סדום, 2020

כללי

- ✓ לפני השימוש בכל תכשיר הדברה יש לקרוא בעיון את התווית שעל אריזת התכשיר ולפעול בהתאם, כלומר להשתמש רק בתכשיר הדברה שבתוויתו מופיע שם הגידול הרלוונטי.
- ✓ לאחר הריסוס יש להקפיד על ימי המתנה לפני קטיף, כפי שמצוין בתווית (לשוק המקומי).
- ✓ פעילות הדבורים חיונית להאבקה יעילה, לכן חשוב לטפל בהתאם להנחיות ספק הדבורים.
- ✓ אין לרסס צמחים הנמצאים בעקה ואין להשאיר תכשיר הדברה במים, אפילו רק לשעות אחדות, אלא אם מצוין אחרת בתווית התכשיר.

מזיקים

זבובי מנהרות (מנהרנים)

בגידול אבטיח בערבה מופיעים שני מינים של מנהרנים, העלולים לגרום להתייבשות העלים באמצעות יצירת מנהרות בתוכם: מנהרן החממות ומנהרן העורקים. בדרך כלל בגידול הסתוי המנהרנים אינם מהווים בעיה בשל הצימוח המהיר של הצמחים. עם זאת, כשהתקפת המזיק מתרחשת בגיל צעיר מאוד של הגידול, כדאי לשקול אפשרות לטפל. **למנהרן החממות** רימה צהובה, והוא יוצר מנהרות מפותלות בצדו העליון של העלה; **למנהרן העורקים** רימה בצבע קרם, והוא יוצר מנהרות לאורך העורקים בצדו התחתון של העלה. **הדברה:** אויסקט, תכשירי האבמקטין (ורטימק ודומיו), טריגרד/טופגארד/טרופר, ספרטה סופר. כל התכשירים יעילים בהדברת שני מיני המנהרנים. מומלץ לרסס מיד בתחילת הופעתם.

כנימות עלה

כנימות עלה ניזונות מהצמחים, מדכאות צימוח ומפרישות טל-דבש דביק שעליו מתפתחות פטריות ה"פייחת" בתנאי לחות גבוהים; ובנוסף, הן האחראיות להעברתן של כמה מחלות וירוס באבטיח. **הדברה:** תכשירי אמידקלופריד (קונפידור ודומיו), לאנט, מלתיון, מוספילן/מפיסטו, אקטרה, טיפיקי/דינימו, צס, זהר LQ 215, טימור C, תותח.

כנימת עש הטבק

כנימת עש הטבק ניזונה מהצמחים ומחלישה אותם, וכתוצאה מההזנה היא מפרישה טל-דבש. כנימת עש הטבק מעבירה וירוסים, כמו: וירוס הבהרת עורקים במלפפון (CVYV), וירוס גימדון צהוב בדלועיים (CYSV), וירוס קיפול עלי הקישוא (SqLSV), וירוס גימדון החוורת של האבטיח (WmCSV). מחלות אלה גורמות להפחתה ביבול ולירידה ברמת הסוכר בפרי. למניעת המחלות הללו בשתילות יולי-אוגוסט מומלץ להגן על השתילים ביריעות בד (אגריל) או ברשת 50 מש מתחילת הגידול (זריעה או שתילה) ועד הכנסת הדבורים לשטח. למניעת הווירוסים, חשוב מאוד להדביר את הדרגות הבוגרות המעבירות אותם.

הדברה: בוגרים וזחלים - תכשירי אימידקלופריד (קונפידור ודומיו) יעילים כטיפול ראשון ויחיד בעונה עקב חשש לפיתוח תנגודת של כנימת עש הטבק לתכשיר; מוספילן/מפיסטו/ מוסקיטון, ביסקיה 240 (ידבירו גם כנימות עלה), איפון, אצטאסטאר, אקטרה. **בוגרים בלבד** - אויסקט; **זחלים בלבד** - אוברון (ידביר גם אקרית אדומה), אקסירל, מובנטו 100, זהר LQ 215; **תכשירים אחרים** - סמש, דסיס, מטרונם פריים/רקויאם פריים.

אקרית אדומה מצויה

עלולה לגרום לייבוש עלוות הצמחים על ידי מציצת תוכן העלים. מומלץ מאוד לבצע ניטור, ומיד עם הופעת המזיק לבצע פעולת הדברה.
הדברה: תכשירי אבמקטין (ורטימק ודומיו) בשילוב עם שמנים (לאחרונה ניכרת ירידה ביעילות התכשירים), אקרימיט/בוטרקס, אקסמייט, דפנדר, פלורמייט/פלוטו/פרדיסו/דורמייט, מילבנוק, מייטקלין, מגיסטר, פגסוס/פניקס, ספיימייט, טימור C; שמנים, כמו נימגארד ו-EOS; **דרגות צעירות בלבד** - ספידר ואפולו; **דרגות בוגרות** – מסאי, מטאור.

זחלי עשי לילה

עשי הלילה הבוגרים, פרודניה, לפיגמה, הליוטיס ופלוסיה, בדרך כלל אינם מהווים בעיה. הנזק העיקרי מהם נגרם על ידי הזחלים, והוא מתבטא בגירוד קליפת הפרי ובחדירתם לתוך הפרי.
הדברה: אוונט, אטברון, דסיס, מוליט/שונית, לאנט, סמש.
מדי פעם מופיעים זחלי עש הרקפת, המסבים נזקים כבדים לפרי שבא במגע עם הקרקע. עם הופעת המזיק, מומלץ ליצור קשר עם מדריכת הגנת הצומח.

מחלות

קימחון

שתילות מוקדמות כמעט שאינן נפגעות מהמחלה. ככל שהשתילה מאוחרת יותר, מאמצע אוגוסט ואילך – כך הגידול רגיש יותר למחלה. המחלה מופיעה בסתיו, עם ירידת הטמפרטורות (מאמצע ספטמבר). הטיפול יינתן בהתאם לשלבי הגידול.
הדברה: אביר/ענבר, אופיר 2000/אורון/עומר, אופק/נתיבו 75, אמרלד אנרג'י, סיסטאן/ראלי, באיפידן/שביט, בליס/סיגנום/סטנגה, תכשירי גופרית, דומרק, דומרק קומבי, וויוואנדו, וינטו, טליוס, לונה אקספריאנס, נימגארד, דימול, נץ, דיסקברי, סטרובי, סידלי טופ, פולאר, קאסורי, קוליס, קמודור, קרטן סטאר, שידו, שריף סופר, שמן EOS, שמן קיצי JMS.

רשימת השילובים האפשריים בין תכשירי ההדברה באבטיח

כללי

1. להלן השילובים האפשריים בין תכשירי ההדברה שנבדקו לגבי פגיעה (פיתוטוקסיות) באבטיח, אולם לא כולם נבדקו מבחינת יעילותם. הרשימה מפורסמת באתר האינטרנט של השירותים להגנת הצומח ולביקורת.
2. הסימן / (לכסן) מציין אפשרות בחירה בין תכשירים שונים להדברת הפגע.
3. שילובים שאינם מופיעים ברשימה שלהלן, אינם מוכרים או פוגעים בגידול. שימו לב גם למצוין בתווית התכשיר.

שילובים מתאימים

אוברון + נתיבו 75
אטברון + דומארק/ דומארק קומבי
דיפנדר + שמן EOS
ורטימק + שמן EOS/ נמגארד/ ספיידר/ קומודור
אינוורט + אצטאסטאר/ וינטו/ מטאור
איפון + אקסמייט
אצטאסטאר + שמן EOS/ וינטו/ שביט
ביסקיה 240 + מובנטו 100
דומרק קומבי + אוויסקט/ ורטימק/ מוליט/ מוספילן/ ספיידר
דורמייט + אוברון
וויואנדו 500 + קומולוס/ מטרונום פריים/ רקויאם פריים
מובנטו 100+ נתיבו 75
מוספילן + נץ/ סטרובי/ סיגנום
מטאור + אפולו/ נימגארד
אורן + מסאי
סולפוזול + רומקטין
סיגנום + אולטרא פיין/ וירותר/ ספיידר
פלורמייט + ספיידר

רשימה של תכשירי ההדברה המורשים לשוק המקומי ניתן למצוא באתר משרד החקלאות - השירותים להגנת הצומח: <http://www.hadbara.moag.gov.il/hadbara>

בברכה,
סבטלנה דוברינין
מדריכת הגנת הצומח

האמור לעיל הינו בגדר עצה מקצועית בלבד ואינו מהווה חוות דעת מומחה לצורך הצגה כראיה בהליך משפטי. על מקבל העצה לנהוג מנהג זהירות, ושימוש או הסתמכות על המידע המופיע לעיל הינו באחריות מקבל העצה בלבד.

אין להעתיק, להפיץ או להשתמש במסמך זה או בחלקים ממנו לצורך הליך משפטי כלשהו, ללא אישור מראש ובכתב של החתום.